

ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ

กฎหมาย

ที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ของ

คณะกรรมการอำนวยการ(4)

โดย... ปราโมทย์ สรวมนาม

1. เครื่องมือในการดำเนินงานสหกรณ์

- 🌐 พระราชบัญญัติสหกรณ์
- 🌐 ข้อบังคับของสหกรณ์
- 🌐 ระเบียบของสหกรณ์
- 🌐 มติคณะกรรมการดำเนินการ
- 🌐 มติที่ประชุมใหญ่

เครื่องมือในการดำเนินงานสหกรณ์ (ต่อ)

- 🌐 กฎกระทรวง
- 🌐 ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์
- 🌐 คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์
- 🌐 ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์
- 🌐 กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน

- 🌐 นายทะเบียนสหกรณ์
- 🌐 คณะกรรมการดำเนินการ
- 🌐 ผู้ตรวจสอบกิจการ
- 🌐 ฝ่ายจัดการ
- 🌐 สมาชิก

มาตรา 46 เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ให้ สหกรณ์มีอำนาจ กระทำการ ดังต่อไปนี้ได้

- (1) ดำเนินธุรกิจ การผลิต การค้า การบริการ และ
อุตสาหกรรมเพื่อประโยชน์ของสมาชิก
- (2) ให้สวัสดิการหรือการสงเคราะห์ตามสมควร
แก่สมาชิกและครอบครัว
- (3) ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่สมาชิก
- (4) ขอหรือรับความช่วยเหลือทางวิชาการจากทาง
ราชการ หน่วยงานของต่างประเทศหรือบุคคลอื่นใด

มาตรา 46 (5) แก้ไข

(5) รับฝากเงินประเภทออมทรัพย์หรือประเภทประจำจากสมาชิกหรือสหกรณ์อื่นหรือสมาคมงานกิจสงเคราะห์ ซึ่งมีสมาชิกของสมาคมนั้นไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นสมาชิกของสหกรณ์ผู้รับฝากเงิน ทั้งนี้ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

มาตรา 46 ต่อ..

(6) ให้กู้ ให้สินเชื่อ ให้ยืม ให้เช่า ให้เช่าซื้อ โอน รับ
จำนองหรือรับจำนำ ซึ่งทรัพย์สินแก่สมาชิก
หรือของสมาชิก

(7) จัดให้ได้มา ซื้อ ถูกรวมสิทธิหรือทรัพย์สิน
ครอบครอง กู้ ยืม เช่า เช่าซื้อ รับโอนสิทธิการ
เช่าหรือสิทธิการเช่าซื้อ จำนองหรือจำนำ ขาย
หรือจำหน่ายด้วยวิธีอื่นใดซึ่ง ทรัพย์สิน

มาตรา 46 ต่อ..

(8) ให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงินได้ตามระเบียบ
ของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจาก นาย
ทะเบียนสหกรณ์

(9) ดำเนินกิจการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับ
หรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของ
สหกรณ์

พระราชบัญญัติสหกรณ์ มาตรา 62

เงินของสหกรณ์นั้น สหกรณ์อาจฝากหรือ
ลงทุนได้ ดังต่อไปนี้

- (1) ฝากในชุมนุมสหกรณ์หรือสหกรณ์อื่น
- (2) ฝากในธนาคาร หรือฝากในสถาบันการเงิน
ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความ ช่วยเหลือทางการเงิน
แก่สหกรณ์

พระราชบัญญัติสหกรณ์ มาตรา 62 (ต่อ)

(3) ชื่อหลักทรัพย์ของรัฐบาลหรือ
รัฐวิสาหกิจ

(4) ชื่อหุ้นของธนาคารที่มีวัตถุประสงค์
เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์

พระราชบัญญัติสหกรณ์ มาตรา 62 (ต่อ)

(5) ชื่อหุ้นของชุมนุมสหกรณ์หรือสหกรณ์อื่น

(6) ชื่อหุ้นของสถาบันที่ประกอบธุรกิจอันทำ

ให้เกิดความสับสนหรือส่งเสริมความเจริญแก่

กิจการของสหกรณ์โดยได้รับความเห็นชอบจากนาย

ทะเบียนสหกรณ์

(7) ฝากหรือลงทุนอย่างอื่นตามที่

คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ กำหนด

มาตรา 51

“ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เป็นผู้ดำเนินการ
และเป็นผู้แทนสหกรณ์ในกิจการสหกรณ์อันเกี่ยวกับ
บุคคลภายนอก เพื่อการนี้คณะกรรมการดำเนินการ
สหกรณ์จะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่ง หรือ
หลายคน หรือผู้จัดการทำการแทนก็ได้ ”

พระราชบัญญัติสหกรณ์ มาตรา 20

มาตรา 20 ถ้าที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมคณะกรรมการ
ดำเนินการสหกรณ์ ลงมติอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย
ข้อบังคับ ระเบียบของสหกรณ์ ระเบียบหรือคำสั่งของ
นายทะเบียน **สหกรณ์** ให้นายทะเบียนสหกรณ์หรือรอง
นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจสั่งยับยั้งหรือเพิกถอนมติ
นั้นได้

มาตรา 21 ในกรณีที่กรรมการ ผู้จัดการ หรือเจ้าหน้าที่
ของสหกรณ์ทำให้ สหกรณ์เสียหาย **ถ้าสหกรณ์ไม่ร้อง**
ทุกข์หรือฟ้องคดี ให้นายทะเบียนสหกรณ์หรือรองนาย
ทะเบียน สหกรณ์ร้องทุกข์หรือฟ้องคดีแทนสหกรณ์ได้
และให้พนักงานอัยการรับว่าต่างให้สหกรณ์ โดยให้
สหกรณ์เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการร้องทุกข์
ฟ้องคดีหรือการว่าต่างแก่นายทะเบียนสหกรณ์ รองนาย
ทะเบียนสหกรณ์ หรือพนักงานอัยการแล้วแต่กรณี

ที่มาของคณะกรรมการอำนวยการ

- การแต่งตั้งของคณะกรรมการ
ดำเนินการ
- ข้อบังคับของสหกรณ์

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอำนวยการ

- อำนาจหน้าที่ตามข้อบังคับ
- อำนาจหน้าที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมาย

อำนาจหน้าที่ตามข้อบังคับ

คณะกรรมการอำนวยการเป็น
ผู้ดำเนินกิจการแทนคณะกรรมการ
ดำเนินการ

อำนาจหน้าที่ตามข้อบังคับ (ต่อ)

- ควบคุมเรื่องการเงิน
- ควบคุมเรื่องการบัญชีและทะเบียน
- ควบคุมดูแลเรื่องเอกสารและทรัพย์สิน
- ควบคุมดูแลการจัดทำงบดุล
- ทำนิติกรรมต่างๆ

อำนาจหน้าที่ตามข้อบังคับ (ต่อ)

✿ เสนอแนะคณะกรรมการดำเนินการเกี่ยวกับ
การบริหารงานสหกรณ์

✿ พิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิเสนอ
คณะกรรมการดำเนินการ

✿ พิจารณาแผนงานและงบประมาณเสนอ
คณะกรรมการดำเนินการ

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการอำนวยการ

- ดูอำนาจหน้าที่ตามข้อบังคับ
- ดูระเบียบ , คำสั่ง , มติ , หรือประกาศ เกี่ยวกับเรื่องที่จะทำ

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์

ว่าด้วย

การจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้เงินกู้ และ
การเพิกถอนบัญชีจะสูญ พ.ศ. 2544

การจัดชั้นลูกหน้ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์

- 1 ลูกหน้ปรกติ
- 2 ลูกหน้ชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน
- 3 ลูกหน้ชั้นสงสัย
- 4 ลูกหน้ชั้นสงสัยจะสูญ
- 5 ลูกหน้ชั้นสูญ

ดูหนังปกติ

- ชำระหนี้ตามกำหนด
- ค้างชำระไม่เกิน 3 เดือน
- ขอผ่อนผันแล้วชำระหนี้ได้ตามกำหนด
- ฟ้องคดีแล้วชำระหนี้ได้ตามปกติ

ลูกหนี้ต่ำกว่ามาตรฐาน

- ค้างชำระเกิน 3 เดือน แต่ไม่เกิน 6 เดือน
- ขอผ่อนผันแล้วไม่ชำระหนี้ตามกำหนด

ลูกหนี้ชั้นสงสัย

- ค้างชำระเกิน 6 เดือน
แต่ไม่เกิน 12 เดือน
- ฟ้องคดีแล้วไม่สามารถ
ชำระหนี้ได้ตามปกติ

ลูกหนี้อัดชั้นสงสัยจะสูญ

- ค้างชำระติดต่อกันเกินกว่า 12 เดือน
- ลูกหนี้อาจมีพฤติการณ์ที่ไม่สามารถชำระหนี้
- ลูกหนี้ที่เข้าหนี้อื่นฟ้องสหกรณ์ขอเจดีย์ทรัพย์
- ลูกหนี้ต้องคดีล้มละลายของเจ้าหนี้อื่นหรือ
สหกรณ์

ลูกหนี้จัดชั้นสูญ

- ตาย สาบสูญ ไม่มีทรัพย์สินใดๆ ชำระหนี้
- ลูกหนี้ที่เจ้าหนี้อื่นมีบุริมสิทธิในทรัพย์สิน
มากเกินหนี้สหกรณ์
- ลูกหนี้ที่สหกรณ์ฟ้องและขอเฉลี่ยทรัพย์สิน
หรือรับชำระหนี้ในคดีล้มละลาย
- ลูกหนี้ที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้สิ้นเชิง

การตั้งค่าเพื่อหนังสือจะสูญ

- ชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน ร้อยละ 20
- ชั้นสงสัย ร้อยละ 50
- ชั้นสงสัยจะสูญ ร้อยละ 100

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์

ว่าด้วย

การตัดจำหน่ายหนี้สูญจาก
บัญชีลูกหนี้ของสหกรณ์และกลุ่ม

เกษตรกร พ.ศ.2546

หนี้สูญที่จะตัดจำหน่ายออกจากบัญชีลูกหนี้

- เกิดจากการประกอบกิจการ
- มีหลักฐานสามารถฟ้องลูกหนี้ได้
- มีหลักฐานการติดตามทวงถามหรือฟ้องคดีแล้ว
- หนี้จากการทุจริตที่ได้ดำเนินการตามกฎหมายถึงที่สุดแล้ว

เหตุที่ไม่ได้รับชำระหนี้

- ลูกหนี้ตาย สาบสูญ ไม่มีทรัพย์สินผ่อนไม่
คุ้ม
- ผ่อนแล้ว ขอเฉลี่ยทรัพย์สินแล้ว หมด
ระยะเวลาบังคับคดี
- ผ่อนล้มละลาย ขอรับชำระหนี้ หมด
ระยะเวลาบังคับตามกฎหมายล้มละลาย

เงื่อนไขการตัดหนี้สูญ

- ◆ ไม่เกินสามหมื่นบาท มีการติดตาม
- ◆ เกินสามหมื่นบาท ติดตาม-ฟ้องคดี-บังคับคดี
- ◆ ได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้เต็มจำนวน
- ◆ กำหนดเป็นระเบียบวาระในการประชุมใหญ่

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์
ว่าด้วย การประสานความร่วมมือ
ระหว่างผู้สอบบัญชีภาคเอกชน
กับ สำนักงานตรวจบัญชี
สหกรณ์ พ.ศ. 2555
ลงวันที่ 10 พฤษภาคม 2555

ก่อนหรือระหว่างการสอบบัญชี
สหกรณ์ให้ผู้สอบบัญชีภาคเอกชน
ประสานงานกับหัวหน้าสำนักงาน
ตรวจสอบบัญชีปีละ 2 ครั้ง

โครงสร้างทางด้านเงินทุน

ทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์

ทุนภายในสหกรณ์

หุ้น

ทุนสำรอง

ทุนสะสมอื่นๆ

กำไรสุทธิที่ยัง
ไม่ได้จัดสรร

เงินรับฝาก
จากสมาชิก

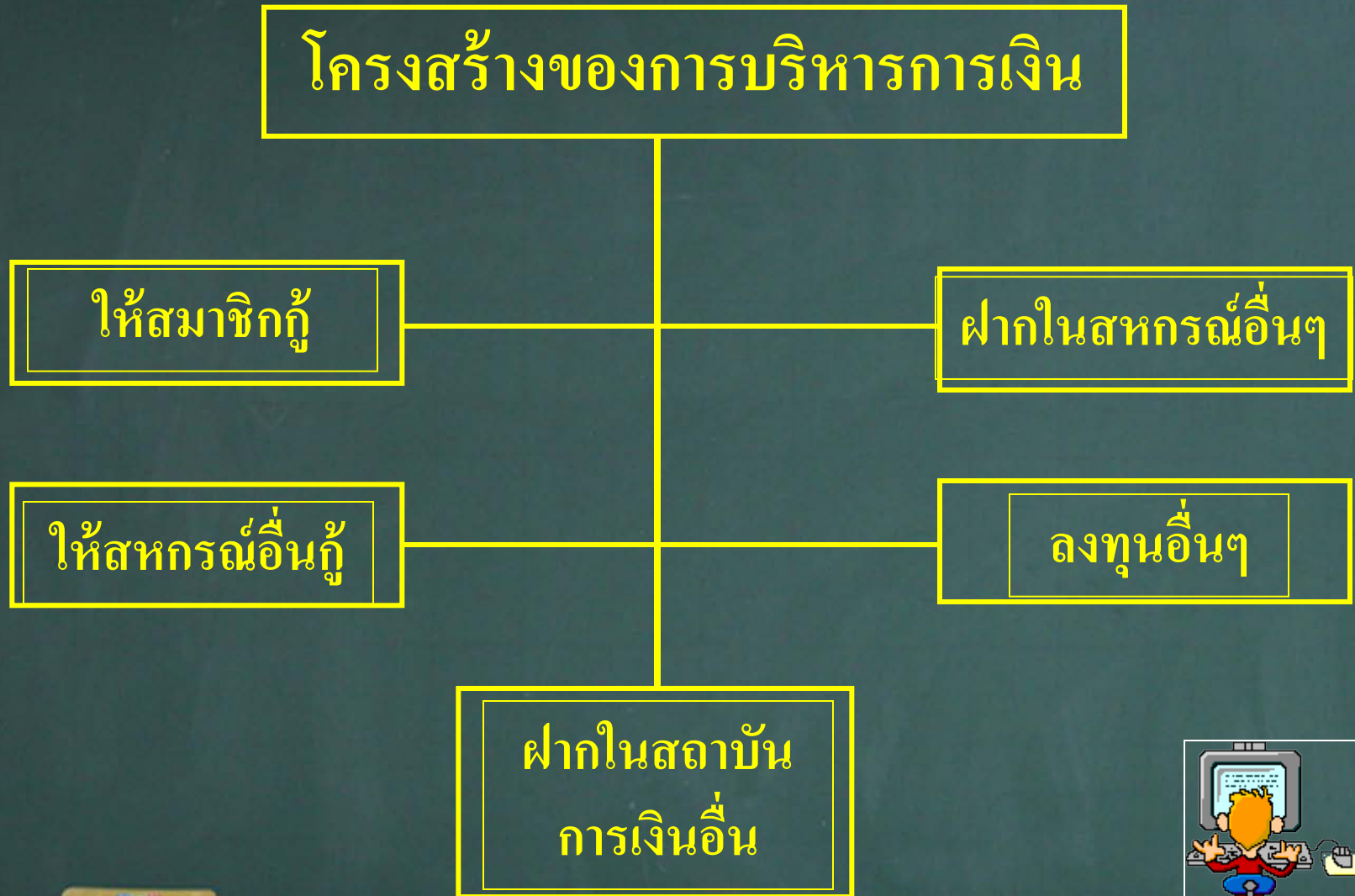
ทุนภายนอก

เงินกู้

เงินรับฝาก
จากสหกรณ์อื่น

การออกตราสาร
ทางการเงิน

โครงสร้างของการบริหารการเงิน

สหกรณ์ทำธุรกรรมทางการเงินกับใครได้บ้าง

- ทำธุรกรรมกับสมาชิก
- ทำธุรกรรมกับสหกรณ์อื่น
- ทำธุรกรรมกับชุมนุมสหกรณ์
- ทำธุรกรรมกับสถาบันการเงิน
- ทำธุรกรรมด้านตราสารหนี้และตราสารทุน

ทำไมสหกรณ์จึงเป็นเช่นนี้

- จ่ายเงินปันผลไม่เท่ากัน
- จ่ายเงินเฉลี่ยคืนไม่เท่ากัน
- มีสวัสดิการไม่เหมือนกัน

สิ่งที่ทำให้เกิดความแตกต่าง

- จำนวนเงินทุน
- โครงสร้างของเงินทุน
- ดอกเบี้ยเงินกู้

สหกรณ์แห่งหนึ่งจ่ายเงินปัน
ผลร้อยละ 6 ให้ดอกเบียเงินฝาก
ร้อยละ 4 คิดดอกเบียเงินกู้ ร้อยละ 6
กู้เงินจากธนาคารมา ร้อยละ 5 และ
มีทุนสำรองของสหกรณ์อื่นส่วน
หนึ่ง ลักษณะส่วนต่างเป็นอย่างไร

รายการ	ต้นทุน	ดอกเบี่ยเงินกู้	ส่วนต่าง
หุ้น	6	6	0
เงินฝาก	4	6	2
เงินกู้	5	6	1
ทุนสำรอง	0	6	6

- สหกรณ์ให้สวัสดิการสมาชิกได้
อย่างไร

- เงินสำหรับให้สวัสดิการมาจากไหน

- สวัสดิการมีมากน้อย เกิดจากอะไร

- สหกรณ์ให้สวัสดิการแก่สมาชิกได้ เพราะมีกำไรสุทธิมากพอในการจัดสรรเป็นกองทุนสวัสดิการต่างๆ
- สวัสดิการมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับกำลังเงินของกองทุนนั้นๆ

ข้อบังคับของสหกรณ์

ข้อ..... การหักจำนวนเงินซึ่งสมาชิกต้องรับผิดชอบต่อ
สหกรณ์

ในการจ่ายเงินจำนวนเงินของสมาชิกตาม ข้อ
..... สหกรณ์มีอำนาจหักจำนวนเงินซึ่งสมาชิก
ต้องรับผิดชอบต่อสหกรณ์ออกก่อน

การหักเงินตามข้อบังคับสหกรณ์

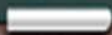
ต้องเป็นกรณีที่พ้นจากการเป็นสมาชิก

หักได้ในฐานะผู้กู้

หักได้ในฐานะผู้ค้ำประกัน

ศาลแขวงดุสิต

13 ธันวาคม 2548

คดีหมายเลขดำที่ 2502/2548

คดีหมายเลขแดงที่ 6077/2548

โจทก์(สมาชิก) ฟ้องกับสหกรณ์ให้คืนเงินค่าหุ้น สหกรณ์อ้างว่า โจทก์ยังติดการค้ำประกัน แม้โจทก์และผู้กู้จะลาออกจากราชการแล้ว เมื่อ ผู้กู้ยังไม่ได้หาสมาชิกคนอื่นมาค้ำประกันแทน โจทก์จึงยังเป็นผู้ค้ำประกันและไม่มีสิทธิลาออก และขอคืนเงินค่าหุ้น ตามข้อบังคับของ สหกรณ์ ข้อ 39(2) ข้อ 40 และข้อ 44

พิเคราะห์ตามข้อบังคับที่จำเลยอ้างประกอบด้วยข้อบังคับ ข้อ 18 (1) วรรค 5 สมาชิกผู้ค้ำประกันที่จะลาออก ต้องแจ้งให้ผู้กู้หาสมาชิกคนอื่นมาค้ำประกันแทนก่อน ซึ่งสอดคล้องกับข้อ 5 ของหนังสือค้ำประกัน โจทก์จึงไม่มีสิทธิลาออกจากราชการและขอรับเงินค่าหุ้นคืน

การหักเงินของสมาชิกสหกรณ์ที่ยังไม่พ้นจาก
การเป็นสมาชิก แต่มีภาระต้องชำระหนี้ให้สหกรณ์

- ▶ ในฐานะผู้กู้
- ▶ ในฐานะผู้ค้ำประกัน

สหกรณ์สามารถใช้สิทธิทางกฎหมายในการหัก
กดบดบหนี้เอาจากเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนได้

การหักกลบลบหนี้ตามประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์

สิทธิการหักกลบลบหนี้ มาตรา 341

วิธีการหักกลบลบหนี้ มาตรา 342

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 341

ถ้าบุคคลสองคนต่างมีความผูกพันซึ่งกันและกัน โดยมูลหนี้อันมีวัตถุประสงค์เป็นอย่างเดียวกัน และหนี้ทั้งสองรายการนั้นถึงกำหนดจะชำระไซ้รู้ ท่านว่าลูกหนี้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งย่อมจะหลุดพ้นจากหนี้ของตนด้วยหักกลบลบหนี้กันได้ เพียงเท่าจำนวนที่ตรงกันในมูลหนี้ทั้งสองฝ่ายนั้น เว้นแต่สภาพแห่งหนี้ฝ่ายหนึ่งจะไม่เปิดช่องทางให้หักกลบลบกันได้

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 341 วรรคสอง

บทบัญญัติดังกล่าวในวรรคก่อน
หน้านี้ท่านมิให้ใช้บังคับ หากเป็นการ
ขัดกับเจตนาอันคู่กรณีได้แสดงไว้ แต่
เจตนาเช่นนั้นท่านห้ามมิให้ยกขึ้น
เป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอกได้กระทำ

โดยสุจริต

มาตรา 342

หักกลบบลบบนนั้นๆ ทำได้ด้วยคู่กรณี
ฝ่ายหนึ่งแสดงเจตนาแก่อีกฝ่ายหนึ่ง การแสดง
เจตนาเช่นว่านี้ ท่านว่าจะมีเงื่อนไขหรือ
เงื่อนไขเริ่มต้น หรือเวลาสิ้นสุดอีกด้วย
หาได้ไหม

มาตรา 342 (วรรคสอง)

การแสดงเจตนาดังกล่าวในวรรคก่อน
ท่านว่ามีผลย้อนหลังขึ้นไปจนถึงเวลา
ซึ่งหนี้ทั้งสองฝ่ายนั้นอาจจะหักกลบลบหนี้
กันได้เป็นครั้งแรก

สหกรณ์ต้องหักกลบลดหนี้ต้องทำอะไร

 ทำหนังสือลงทะเบียนไปรษณีย์
ตอบรับแจ้งไปยังลูกหนี้

 ไม่ต้องรอคำยินยอมจากลูกหนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ 843/2516

จำเลยเป็นหนี้เงินกู้โจทก์ แต่โจทก์ก็เป็นหนี้ค่าจ้าง
ว่าความจำเลย จำเลยยอมอยู่ในฐานะหักกลบลบหนี้ได้
แม้จำเลยจะแสดงเจตนาหักกลบลบหนี้ไปยังโจทก์แต่
เพียงฝ่ายเดียว เมื่อสิทธิเรียกร้องค่าจ้างว่าความขาดอายุ
ความแล้วก็ตาม ก็มีผลให้หนี้ของโจทก์และหนี้ของ
จำเลยหักกลบลบหนี้ เมื่อหนี้ทั้งสองฝ่ายถึงกำหนดชำระ

คำพิพากษาฎีกาที่ 1190/2516

โจทก์และจำเลยต่างมีความผูกพันในอันที่จะต้องชำระหนี้ให้แก่นันและกัน เมื่อหนี้ของทั้งสองฝ่ายต่างถึงกำหนดชำระแล้ว ย่อมจะหักกลบลบกันได้ โดยจำเลยไม่ต้องฟ้องโจทก์เป็นคดีใหม่หรือฟ้องแย้ง เพราะโจทก์มีความผูกพันจะต้องชำระหนี้ให้แก่จำเลยตามสัญญาคำประกัน ส่วนจำเลยก็มีความผูกพันที่จะต้องชำระเงินให้แก่โจทก์ตามตัวสัญญาใช้เงิน ทั้งการที่มี⁺ได้มีการมอบตัวสัญญาใช้เงินตามสัญญาคำประกัน ก็มีใช่เป็นเครื่องแสดงเจตนาของคู่กรณีว่าจะมิให้นำประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 341 มาใช้บังคับจำเลยจึงมีสิทธิที่จะหักกลบลบกันได้ ตามจำนวนที่ตรงกันในมูลหนี้ตั้งแต่เวลาที่หนี้ทั้งสองฝ่ายอาจหักกลบลบกันได้เป็นครั้งแรก

คำพิพากษาฎีกาที่ 2923/2525

เมื่อจำเลยต้องชำระหนี้แก่โจทก์ตามฟ้อง และโจทก์
ต้องใช้ค่าเสียหายแก่จำเลยตามฟ้องแย้ง วัตถุประสงค์แห่งนี้เป็น
เงินที่ต้องชำระซึ่งกันและกัน ศาลย่อมมีอำนาจพิพากษา
ให้หักกลบลบหนี้กันได้ เพราะเป็นการสะดวกในการบังคับ
คดีและไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดห้ามไว้

มาตรา 347

ลูกหนี้คนที่สามหากได้รับคำสั่งศาล
ห้ามมิให้ใช้เงินแล้ว จะยกเอาหนี้ซึ่งตน
ได้มาภายหลังนั้น ขึ้นเป็นข้อต่อสู้เจ้าหนี้ผู้
ที่ขอให้ยึดทรัพย์นั้น ท่านว่าหาอาจจะยกได้
ไม่

ความแตกต่างของการหักเงิน ตามข้อบังคับกับหักกลบลดหนี้ตามกฎหมาย

- ▶ หักเงินตามข้อบังคับต้องพ้นจากการเป็นสมาชิก
- ▶ หักกลบลดหนี้ไม่ต้องพ้นจากการเป็นสมาชิก

ข้อ...ที่ประชุมใหญ่มีอำนาจหน้าที่
พิจารณาวินิจฉัยเรื่องทั้งปวงที่เกิดขึ้น
เกี่ยวกับการดำเนินกิจการของสหกรณ์
ซึ่งรวมทั้งข้อต่อไปนี้

หมายความว่า ที่ประชุมใหญ่

- ▶ พิจารณาได้ทุกเรื่อง
- ▶ วินิจฉัยได้ทุกเรื่อง
- ▶ มีกรอบในการพิจารณาอย่างไร

พระราชบัญญัติสหกรณ์ มาตรา 20

มาตรา 20 ถ้าที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมคณะกรรมการ
ดำเนินการสหกรณ์ ลงมติอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายข้อบังคับ
ระเบียบของสหกรณ์ ระเบียบหรือคำสั่งของนายทะเบียน
สหกรณ์ ให้นายทะเบียนสหกรณ์หรือรองนายทะเบียน
สหกรณ์มีอำนาจสั่งยับยั้งหรือเพิกถอนมตินั้นได้

พิจารณาวินิจฉัยเรื่องทั้งปวง

- ▶ ไม่ได้กำหนดไว้ในกฎหมาย
- ▶ ไม่ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับ
- ▶ ไม่ได้กำหนดไว้ในระเบียบ
- ▶ ไม่ได้กำหนดไว้ในคำสั่งนายทะเบียน

เรื่องของข้อบังคับและมติของที่ประชุมใหญ่

⚠ ข้อบังคับกำหนดไว้อย่างไร

ต้องดำเนินการไปตามนั้น

⚠ ที่ประชุมใหญ่จะลงมติฝ่าฝืนข้อบังคับไม่ได้

การหักเงิน ณ ที่จ่ายให้สหกรณ์ออม

ทรัพย์ประโยชน์ของใคร

- ส่วนราชการ หน่วยงานต้นสังกัด

นายจ้าง

- ประโยชน์ของสมาชิกสหกรณ์

- ประโยชน์ของสหกรณ์

ประโยชน์ของส่วนราชการ หน่วยงาน นายจ้าง

✓ ไม่เสียเวลา

✓ งานไม่หยุดชะงักหรือเสียหาย

ประโยชน์ของสมาชิก

- ไม่ต้องลา
- ไม่ต้องขออนุญาต
- ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง
- ไม่เสียค่าใช้จ่ายการโอนเงิน
- ชำระหนี้ได้ตรงเวลา
- ได้รับเงินกู้ตรงเวลา

ประโยชน์ของสหกรณ์

- ไม่ต้องเสียเวลาเก็บเงินรายย่อย
- ได้รับชำระหนี้ตรงเวลา
- จ่ายเงินกู้ได้ตรงเวลา
- สหกรณ์มีความมั่นคง

มาตรา 42/1 (มีการกำหนดขึ้นใหม่)

เมื่อสมาชิกได้ทำความยินยอมเป็นหนังสือไว้
กับสหกรณ์ให้ผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานของรัฐ หรือ
นายจ้างในสถานประกอบการ หรือหน่วยงานอื่นใดที่
สมาชิกปฏิบัติหน้าที่อยู่ หักเงินเดือนหรือค่าจ้างหรือ
เงินอื่นใด ที่ถึงกำหนดจ่ายแก่สมาชิกนั้น...

มาตรา 42/1 (ต่อ)

... เพื่อชำระหนี้หรือภาระผูกพันอื่นที่มี
ต่อสหกรณ์ให้แก่สหกรณ์ตามจำนวนที่สหกรณ์
แจ้งไป จนกว่าหนี้หรือภาระผูกพันนั้นจะระงับ
สิ้นไป ให้หน่วยงานนั้นหักเงินดังกล่าวและส่งเงิน
ที่หักให้แก่สหกรณ์โดยพลัน

มาตรา 42/1 วรรคสอง

การแสดงเจตนายินยอมตามวรรค
หนึ่ง มิอาจถอนคืนได้ เว้นแต่สหกรณ์จะ
ให้ความยินยอม

มาตรา 42/1 วรรคสาม

การหักเงินตามวรรคหนึ่ง ต้องหักให้สหกรณ์ เป็นลำดับแรกถัดจากหนี้ภาษีอากร และการหักเงินเข้า กองทุนที่สมาชิกต้องถูกหักตามกฎหมายว่าด้วยกองทุน บำเหน็จบำนาญข้าราชการ กฎหมายว่าด้วยกองทุน ตำรองเลี้ยงชีพ กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม

ผลจากการเพิ่มเติมมาตรา 42/1

- ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างมีอำนาจหักเงิน ณ ที่จ่ายของสมาชิกสหกรณ์ให้สหกรณ์ได้ตามกฎหมายนี้
- ต้องหักเงินให้สหกรณ์เป็นอันดับแรก
- ต้องส่งเงินที่หักให้สหกรณ์โดยพลัน
- ค่ายินยอมให้หักเงินของสมาชิกจะยกเลิกไม่ได้ถ้ายังไม่หมดภาระผูกพัน หรือสหกรณ์ยินยอม

คณะกรรมการกฤษฎีกา ครั้งที่ 12

- วันที่ 16 มกราคม 2556
 - การยินยอมของกลุ่มสัญญา ไม่อาจนำมาอ้างให้หน่วยงานหักเงินชำระหนี้ก่อนสหกรณ์ออมทรัพย์ได้

สมาชิกที่ไม่มีสิทธิกู้เงินและถอน
เงินฝากเมื่อถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด
ในคดีล้มละลาย

พ.ร.บ.ล้มละลายมรดก 14

ในการพิจารณาคดีล้มละลายตามคำฟ้องของ
เจ้าหนี้จำเป็นต้องพิจารณาเอาความจริงตามที่บัญญัติไว้
ในมาตรา 9 หรือมาตรา 10 ถ้าศาลพิจารณาได้ความ
จริง ให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด
แต่ถ้าไม่ได้ความจริงหรือลูกหนี้นำสืบได้ว่าอาจชำระ
หนี้ได้ทั้งหมด หรือมีเหตุอื่นที่ไม่ควรให้ลูกหนี้
ล้มละลาย ให้ศาลยกฟ้อง

มาตรา 24 เมื่อศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้
แล้ว ห้ามมิให้ลูกหนี้กระทำการใดๆ ที่เกี่ยวกับ
ทรัพย์สิน หรือกิจการของตน เว้นแต่จะได้
กระทำตามคำสั่ง หรือความเห็นชอบของศาล
เจ้าพนักงานพิทักษ์ ทรัพย์ หรือที่ประชุม
เจ้าหนี้ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

คำพิพากษาฎีกาที่ 8080/2538

มูลหนี้ตามเช็คพินาทเกิดขึ้นหลังวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์
ทรัพย์จำเลยเด็ดขาดแล้ว จึงไม่อยู่ในบังคับตามพระราชบัญญัติ
ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 91 แต่เป็นเรื่องที่จำเลยกระทำการ
ฝ่าฝืนพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 24 โดยการ
ออกเช็คพินาทชำระหนี้แก่โจทก์ร่วม มูลแห่งหนี้ตามเช็คพินาท
จึงเป็นโมฆะ โจทก์ร่วมไม่มีสิทธินำเช็คพินาทไปยื่น เพื่อให้
ธนาคารใช้เงินโดย ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อธนาคารปฏิเสธการ
จ่ายเงิน โจทก์ร่วมจึงไม่ใช่ผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำผิด
ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค
พ.ศ.2534 โจทก์ร่วมจึงไม่เป็นผู้เสียหาย ไม่มีอำนาจร้องทุกข์

การขอรับชำระหนี้
ในกรณีสมาชิก
ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด
ในคดีล้มละลาย

การฟ้องลูกหนี้เป็นคดีล้มละลาย

- การกระทำของลูกหนี้ที่แสดงว่ามีหนี้สินล้นพ้นตัว
- จำนวนหนี้

เงื่อนไขตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย มาตรา 9(2)

ลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา เป็นหนี้
เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์คนเดียวหรือหลายคน
เป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านบาท

เงื่อนไขตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย มาตรา 9(2) ต่อ..

หรือลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคล เป็นหนี้
เจ้าหนี้ ผู้เป็นโจทก์คนเดียวหรือหลายคน
เป็นจำนวนไม่น้อยกว่าสองล้านบาท

คดีล้มละลายถือเป็นคดีสาธารณะ (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา)

ย่อมส่งผลกระทบต่อถึง

- ลูกหนี้
- เจ้าหนี้
- บุคคลที่เกี่ยวข้อง

พ.ร.บ.ล้มละลายมรดก 14

ในการพิจารณาคดีล้มละลายตามคำฟ้องของ
เจ้าหนี้จำเป็นต้องพิจารณาเอาความจริงตามที่บัญญัติไว้
ในมาตรา 9 หรือมาตรา 10 ถ้าศาลพิจารณาได้ความ
จริง ให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด
แต่ถ้าไม่ได้ความจริงหรือลูกหนี้นำสืบได้ว่าอาจชำระ
หนี้ได้ทั้งหมด หรือมีเหตุอื่นที่ไม่ควรให้ลูกหนี้
ล้มละลาย ให้ศาลยกฟ้อง

มาตรา 24 เมื่อศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้แล้ว ห้าม
มิให้ลูกหนี้กระทำการใดๆ ที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน หรือ
กิจการของตน เว้นแต่จะได้กระทำตามคำสั่ง หรือความ
เห็นชอบของศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์
ทรัพย์ หรือที่ประชุมเจ้าหนี้ ตามที่บัญญัติไว้ใน
พระราชบัญญัตินี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8080/2538

มูลหนี้ตามเช็คพิพาทเกิดขึ้นหลังวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์
จำเลยเด็ดขาดแล้ว จึงไม่อยู่ในบังคับตามพระราชบัญญัติล้มละลาย
พ.ศ.2483 มาตรา 91 แต่เป็นเรื่องที่จำเลยกระทำการฝ่าฝืน
พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 24 โดยการออกเช็คพิพาท
ชำระหนี้แก่โจทก์ร่วม มูลหนี้ตามเช็คพิพาทจึงเป็นโมฆะ โจทก์ร่วม
ไม่มีสิทธินำเช็คพิพาทไปยื่น เพื่อให้ธนาคารใช้เงินโดย ชอบด้วย
กฎหมาย เมื่อธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงิน โจทก์ร่วมจึงไม่ใช่ผู้ได้รับความ
เสียหายจากการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิด
จากการใช้เช็ค พ.ศ.2534 โจทก์ร่วมจึงไม่เป็นผู้เสียหาย ไม่มีอำนาจร้อง
ทุกข์

มาตรา 27 เมื่อศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์
ของลูกหนี้เด็ดขาดแล้ว เจ้าหนี้จะขอรับชำระ
หนี้ได้ก็แต่โดยปฏิบัติตามวิธีการที่กล่าวไว้ใน
พระราชบัญญัตินี้ แม้จะเป็นเจ้าหนี้ตามคำ
พิพากษา หรือเป็นเจ้าหนี้ที่ได้ฟ้องคดีแพ่งไว้
แล้ว แต่คดียังอยู่ระหว่างพิจารณาก็ตาม

มาตรา 28 “เมื่อศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาคำสั่งนั้น ในราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่า **หนึ่งฉบับ** ในคำโฆษณานั้นให้แสดงการขอให้ล้มละลายวันที่ศาลมีคำสั่ง ชื่อ ตำบล ที่อยู่และอาชีพ ของลูกหนี้

ในคำโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดนั้น ให้แจ้งกำหนดเวลาให้เจ้าหนี้ทั้งหลายเสนอคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ด้วย”

คำพิพากษาฎีกาที่ 1519/2538

ผู้ร้องซึ่งเป็นผู้ค้ำประกันลูกหนี้และได้ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ไปแล้ว หากจะขอรับชำระหนี้ต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาสองเดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 27, 91 การที่ผู้ร้องชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้เมื่อพ้นกำหนดเวลาขอรับชำระหนี้ดังกล่าวแล้ว

คำพิพากษาฎีกาที่ 1519/2538 (ต่อ)

ผู้ร้องจะขอเข้ารับช่วงสิทธิการขอรับชำระหนี้ของ
เจ้าหนี้ที่ยื่นไว้แล้วไม่ได้ เพราะไม่มีบทบัญญัติใน
พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 ให้กระทำได้
เมื่อวินิจฉัยดังนี้แล้ว ปัญหาที่ว่า การถอนคำขอรับ
ชำระหนี้ของเจ้าหนี้ซึ่งศาลยังมีคำสั่งอนุญาตมีผล
สมบูรณ์ตามกฎหมายหรือไม่จึงไม่ต้องวินิจฉัย
เนื่องจากไม่เปลี่ยนแปลงผลแห่งคดี

มาตรา 91

เจ้าหนี้ซึ่งจะขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายจะเป็นเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์หรือไม่ก็ตาม ต้องยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาสองเดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด แต่ถ้าเจ้าหนี้อยู่นอกราชอาณาจักร เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะขยายกำหนดเวลาให้อีกได้ไม่เกินสองเดือน

มาตรา 91 (ต่อ)

คำขอรับชำระหนี้นั้นต้องทำตามแบบพิมพ์
โดยมีบัญชีแสดงรายละเอียดแห่งหนี้สิน และ
ข้อความระบุถึงหลักฐานประกอบหนี้และทรัพย์สิน
อย่างหนึ่งอย่างใดของลูกหนี้ที่ยึดไว้เป็นหลักประกัน
หรือตกอยู่ในความครอบครองของเจ้าหนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ 806/2538

เจ้าหน้าที่ทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาหรือไม่ ต้องยื่นคำร้องชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาสองเดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 27, 91 เมื่อโจทก์ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้จนกระทั่งศาลมีคำสั่งยกเลิกการล้มละลาย เพราะหนี้สินของจำเลยได้ชำระเต็มจำนวนแล้ว ตามมาตรา 135(3) ซึ่งเป็นผลให้จำเลยหลุดพ้นจากบรรดาหนี้สินทั้งปวง

คำพิพากษาศฎีกาที่ 806/2538 (ต่อ)

แม้โจทก์จะไม่ทราบว่าจำเลยถูกฟ้องคดี
ล้มละลายมาก่อน แต่การฟ้องคดีล้มละลายกระทำ
โดยเปิดเผย และมีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา
โจทก์จะอ้างว่าไม่ทราบว่าจำเลยถูกฟ้องไม่ได้ โจทก์
จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยในหนี้ดังกล่าวอีก

มาตรา 95 “เจ้าหน้าที่มีประกันย่อมมีสิทธิ
เหนือทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันซึ่งถูกหนี
ได้ให้ไว้ก่อนพิทักษ์ทรัพย์ โดยไม่ต้องขอรับ
ชำระหนี้ แต่ต้องยอมให้เจ้าพนักงานทักษ์
ทรัพย์ตรวจดูทรัพย์สินนั้น”

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6722/2544

การใช้สิทธิตามมาตรา 95 เจ้าหนี้มีประกันไม่ต้องยื่น คำขอรับชำระหนี้ เพียงแต่แจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบว่าจะถือเอาสิทธิเหนือทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน และจะต้องยอมให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เข้าตรวจดูทรัพย์สินเท่านั้น เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงไม่มีอำนาจออกคำสั่งให้เจ้าหนี้มีประกันผู้เลือกใช้สิทธิตามมาตรา 95 ได้รับชำระหนี้หรือไม่ คำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ที่เคยอนุญาตให้ ผู้ร้องได้รับชำระหนี้ ตามมาตรา 91 จึงไม่ถูกต้อง

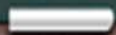

เจ้าหน้าที่มีประกันไม่ใช้สิทธิตามมาตรา 95 อาจขอรับชำระหนี้ ตามเงื่อนไขในมาตรา 96 ก็ได้

- สะดวก ! ทรัพย์แล้วขอรับชำระหนี้เต็มจำนวน
- บังคับเอาแก่ทรัพย์แล้วขอรับชำระหนี้เต็มจำนวนที่ยังขาดอยู่
- ให้ จพท. ขายทอดตลาดแล้วขอรับชำระหนี้จำนวนที่ยังขาดอยู่
- เมื่อตีราคาทรัพย์แล้วขอรับชำระหนี้จำนวนที่ยังขาดอยู่

มาตรา 97 “ถ้าเจ้าหนี้มีประกันขอรับชำระหนี้ โดยไม่แจ้งว่าเป็นเจ้าหนี้มีประกัน เจ้าหนี้นั้นต้องคืน ทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ ทรัพย์ และ**สิทธิเหนือทรัพย์สินนั้น เป็นอันระงับ** เว้นแต่ เจ้าหนี้จะแสดงต่อศาลได้ว่า การกระทำนั้นเกิดขึ้น โดยพลั้งเผลอ ในกรณีเช่นนี้ ศาลอาจอนุญาตให้แก้ไข ข้อความในรายการ แห่งคำขอรับชำระหนี้ โดย กำหนดให้คืนส่วนแบ่ง หรือกำหนดอย่างอื่นตามที่ เห็นสมควรก็ได้”

คำพิพากษาศฎีกาที่ 1711/2535

ในการใช้สิทธิเหนือทรัพย์สินอันเป็น
หลักประกัน เจ้าหนี้ มีประกันมีสิทธิที่จะเลือกใช้สิทธิ
ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย มาตรา 95 หรือมาตรา
96 มาตราใดมาตราหนึ่งเพียงมาตราเดียว หากเลือกใช้
สิทธิขอรับชำระหนี้ตามมาตรา 96 แล้วก็ย่อมหมด
สิทธิที่จะถือสิทธิเหนือทรัพย์สินอันเป็นหลักประกัน
ตามมาตรา 95 อีกต่อไป

คำพิพากษาฎีกาที่ 1711/2535 (ต่อ)

และต้องขอรับชำระหนี้ทั้งหมดของตนที่มีทรัพย์สินนั้นเป็นหลักประกัน ภายในกำหนดเวลาสองเดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ตามมาตรา 91 หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วก็ไม่มียุทธិขอรับชำระหนี้อีกต่อไป

มาตรา 102 “ถ้าเจ้าหนี้มีสิทธิขอรับชำระหนี้เป็นหนี้
ลูกหนี้ในเวลาที่มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ถึงแม้ว่ามูลแห่ง
หนี้ทั้งสองฝ่ายจะไม่มีวัตถุประสงค์เป็นอย่าง
เดียวกันก็ดี หรืออยู่ในเงื่อนไข หรือเงื่อนไขเวลาที่ดีก็
อาจหักกลบลบกันได้ **เว้นแต่ เจ้าหนี้ได้สิทธิเรียกร้อง
ต่อลูกหนี้ภายหลังมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว**”

คำพิพากษาศฎีกาที่ 3356/2547

การหักกลบบลบนี้อะหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิธีการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ ซึ่งตามพระราชบัญญัติล้มละลาย มาตรา 102 ให้กระทำได้ แม้มูลแห่งหนี้ทั้งสองฝ่ายจะไม่มีวัตถุอย่างเดียวกันหรืออยู่ในเงื่อนไขหรือเงื่อนไขเวลาก็ตาม

คำพิพากษาฎีกาที่ 3356/2547 (ต่อ)

ธนาคารผู้ร้องเป็นเจ้าของซึ่งมีสิทธิขอรับชำระหนี้ และมีหน้าที่จะต้องคืนเงินที่รับฝากแก่จำเลย จึงมีสิทธิหักกลบบลบนี้อย่างแสดงเจตนาขอหักกลบบลบนี้อต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย มาตรา 102 แม้จะไม่ได้แสดงเจตนาต่อเจ้าพนักงาน ภายในกำหนดเวลาสองเดือน นับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ตามมาตรา 91 ก็ตาม เพราะกรณีมิใช่ธนาคารผู้ร้อง ร้องขอรับชำระหนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ 1303/2501

การหักกลบหนี้ระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้ผู้
ล้มละลาย ย่อมทำได้ โดยเจ้าหนี้แสดงเจตนาไปยัง
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ หนี้ก็เป็นอันระงับไป ไม่
จำต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้เสียก่อนจึงจะหักกลบ
หนี้ได้

มาตรา 135 เมื่อผู้มีส่วนได้เสีย หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอ ศาลมีอำนาจสั่งยกเลิกการล้มละลายได้ถ้าปรากฏเหตุอย่างหนึ่ง
อย่างใดดังต่อไปนี้

(1) เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่อาจ
ดำเนินการให้ได้ผลเพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้
ทั้งหลาย เพราะเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ไม่ช่วยหรือ
ยอมเสียค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายหรือ
วางเงินประกัน

ตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกร้อง และ
ไม่มีเจ้าหนี้อื่นสามารถและเต็มใจกระทำการ
ดังกล่าวแล้ว ภายในกำหนดเวลาหนึ่งเดือนนับ
แต่วันที่เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ได้ขุดขึ้นหรือละเลย
นั้น

(2) ลูกหน้ี้ไม่ควรถูกพิพากษาให้ล้มละลาย

(3) หนี้สินของบุคคลล้มละลายได้ชำระเต็มจำนวนแล้ว ถ้าลูกหนี้ปฏิเสธหนี้สินรายใด แต่ลูกหนี้ยอมทำสัญญาและให้ประกันต่อศาลว่าจะใช้เงินให้เต็มจำนวนกับค่าธรรมเนียมด้วยก็ดีหรือถ้าหาตัวเจ้าหนี้ไม่พบ แต่ลูกหนี้ได้นำเงินเต็มจำนวนมาวางต่อศาลก็ดี ให้ถือว่าหนี้สินรายนั้นได้ชำระเต็มจำนวนแล้ว

(4) เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้แบ่ง
ทรัพย์ครั้งที่สุดหรือไม่มีทรัพย์สิ้นจะแบ่งให้แก่
เจ้าหนี้แล้ว ต่อแต่นั้นมาภายในกำหนดเวลาสิบ
ปี

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่อาจรวบรวม
ทรัพย์สิ้นของบุคคลล้มละลายได้อีก และไม่มี
เจ้าหนี้มาขอให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
จัดการรวบรวมทรัพย์สิ้นของบุคคลล้มละลาย

มาตรา 136 คำสั่งยกเลิกการล้มละลายตาม
มาตรา 135 (1) หรือ(2) นั้นไม่ทำให้ลูกหนี้หลุด
พ้นหนี้สินแต่อย่างใด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4702/2550

พระราชบัญญัติ ล้มละลายฯ มาตรา 136 บัญญัติว่า
“คำสั่งยกเลิกการล้มละลายตามมาตรา 135 (1) หรือ (2) นั้นไม่
ทำให้ลูกหนี้หลุดพ้นหนี้สินแต่อย่างใดเมื่อกฎหมายดังกล่าว
มิได้ยกเว้นไว้ว่าหนี้ใดบ้างหลุดพ้นเพราะคำสั่งยกเลิกการ
ล้มละลาย แม้โจทก์มิได้นำหนี้ตามคำพิพากษาไปยื่นคำขอรับ
ชำระหนี้ มาตรา 91 ก็ตาม หนี้ของโจทก์ดังกล่าวย่อมกลับ
สภาพเป็นหนี้ที่สมบูรณ์ สิทธิที่จะบังคับคดีแก่จำเลยได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4447/2546

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกเลิกการล้มละลายของลูกหนี้ที่ 2 เนื่องจากเจ้าหนี้ทั้งแปดรายที่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้ในคดีดังกล่าว ได้ขอถอนคำขอรับชำระหนี้และสละสิทธิในการขอรับชำระหนี้ อันเป็นการยกเลิกการล้มละลายตามมาตรา 135 (2) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลายฯ ซึ่งมาตรา 136 ได้กำหนดว่าคำสั่งยกเลิกการล้มละลายมาตรา 135 (1) หรือ (2) ไม่ทำให้ลูกหนี้หลุดพ้นหนี้สิน โจทก์ในคดีนี้จึงมีสิทธิที่จะนำมูลหนี้ในคดีล้มละลายมาฟ้องลูกหนี้ที่ 2 ให้ล้มละลายเป็นคดีนี้ได้

คำพิพากษาฎีกาที่ 1703-1704/2506 (ประชุมใหญ่)

คำสั่งยกเลิกการล้มละลาย พระราชบัญญัติ ล้มละลายฯ
มาตรา 135 (1) หรือ (2) ไม่ทำให้ลูกหนี้หลุดพ้นหนี้สินแต่อย่างใด
ตามมาตรา 136 คำว่า “หนี้สิน” มิได้หมายความว่าเฉพาะหนี้ที่ได้ยื่น
คำขอรับชำระหนี้ไว้ในคดีล้มละลายแล้วเท่านั้น ดังนั้น แม้เจ้าหนี้จะ
มิได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้ในคดีล้มละลายที่ยกเลิกนั้นตามมาตรา
27 และตามกำหนดเวลาที่บัญญัติไว้ในมาตรา 91 เจ้าหนี้ก็ยังมีสิทธิที่
จะฟ้องลูกหนี้เกี่ยวกับหนี้สินนั้นเป็นคดีล้มละลายคดีใหม่หรือคดีแพ่ง
ธรรมดาอีกได้

มาตรา 165 ในเวลาตั้งแต่ศาลมีคำสั่ง
พิทักษ์ทรัพย์ จนถึงเวลาที่พ้นจากการ
ล้มละลาย ลูกหนี้คนใดกระทำการอย่างหนึ่ง
อย่างใดดังต่อไปนี้ มีความผิดต้องระวางโทษ
ปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินสอง
ปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

(1) รับสินเชื่อกจากผู้อื่นมีจำนวนตั้งแต่
หนึ่งร้อยบาทขึ้นไป โดยมีได้แจ้งให้ผู้นั้นทราบ
ว่าตนถูกพิทักษ์ทรัพย์ หรือล้มละลาย

พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2542

มาตรา 35 ประกาศคดีล้มละลาย ที่ศาลมีคำสั่ง
พิพากษาให้ลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลล้มละลายธรรมดาเป็น
บุคคลล้มละลาย และหนี้อันเป็นมูลเหตุที่ฟ้องล้มละลาย
ที่ไม่มีลักษณะเป็นการทุจริตให้ลูกหนี้พ้นจากการเป็นบุคคล
ล้มละลาย เมื่อครบสามปีนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งพิพากษา
ให้เป็นบุคคลล้มละลาย และให้นำบทบัญญัติมาตรา 76
และมาตรา 78 แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483
มาบังคับใช้

มาตรา 76 เมื่อศาลมีคำสั่งปลดจากการ
ล้มละลายแล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
โฆษณาในราชกิจจานุเบกษา และใน
หนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ

มาตรา 78 การที่ศาลได้มีคำสั่งปลดจากการล้มละลายนั้น ไม่ทำให้บุคคลซึ่งเป็นหุ้นส่วนกับบุคคลล้มละลาย หรือผู้รับผิดชอบกับบุคคลล้มละลาย หรือค้ำประกัน หรืออยู่ในลักษณะอย่างผู้ค้ำประกัน ของบุคคลผู้ล้มละลายหลุดพ้นจากความรับผิดชอบ

ข้อสังเกต ความในมาตรา 78 นั้น ใช้ได้กับ
เจ้าหน้าที่ของบุคคลผู้ล้มละลายได้ใช้สิทธิของ
เจ้าหน้าที่ในการขอรับชำระหนี้ ตามมาตรา 91 ไว้
แล้วเท่านั้น

สมาชิกที่ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด
ในคดีล้มละลาย ไม่มีสิทธิกู้เงิน
ถอนเงินฝาก ชำระหนี้ให้สหกรณ์

สมาชิกที่ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้วมากู้
เงินจากสหกรณ์ โดยไม่แจ้งว่าตนได้ถูกศาลสั่ง
พิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดเป็นความผิดทางอาญา
ฐานฉ้อโกง

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341

ผู้ใดโดยทุจริตหลอกลวงผู้อื่นด้วยการ
แสดงข้อความอันเท็จ หรือปกปิดข้อความจริง
ซึ่งควรบอกให้แจ้ง และโดยการหลอกลวงตั้ง
ว่านั้น ไปได้ซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวง
หรือบุคคลที่สาม

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 (ต่อ)

หรือทำให้ผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่
สาม ทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิ ผู้นั้น
กระทำความผิดฐานฉ้อโกงต้องระวางโทษ

.....

ความผิดฐานฉ้อโกง (มาตรา 341)

- ✔ มีเจตนาหลอกลวงผู้อื่น
- ✔ แสดงข้อความอันเป็นเท็จ
- ✔ ปกปิดข้อความจริง ซึ่งควรบอกให้แจ้ง
- ✔ ได้ทรัพย์สินไปจากผู้ถูกหลอกลวง หรือบุคคลที่สาม
- ✔ ผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม.....
- ✔ ทำ ถอน หรือทำลายเอกสารสิทธิ์

คำพิพากษาฎีกาที่ 1014/2505

โจทก์จะให้เงินกู้ถ้าจำเลยมีหลักฐานมา
ประกัน จำเลยพูด...อ้างว่าตนมีเงินฝากไว้กับ
ธนาคารแล้วควักเอาเช็คออกมาเซ็นชื่อให้
ความจริงจำเลยไม่มีเงิน เช็คเป็นของคนอื่นที่
ปิดบัญชีแล้วโจทก์หลงเชื่อให้กู้เงินไป จำเลยมี
ความผิดฐานฉ้อโกง

คำพิพากษาฎีกาที่ 2239/2552

ใช้เอกสารใบทะเบียนรถยนต์ สำเนาทะเบียน
บ้าน สำเนาบัตรประชาชนหลอกหลวงโดยแสดงเป็น
ผู้มีชื่อในบัตรประชาชน ขायรถยนต์ให้แก่
ผู้เสียหาย เป็นการใช้อเอกสารปลอม จ้อโกงโดย
หลอกหลวงว่าเป็นคนอื่น เป็นความผิดมาตรา 268
, 341 , 342

การจัดลำดับ ในการชำระหนี้

ข้อเท็จจริงเรื่องเงินกู้ในสหกรณ์ออมทรัพย์

 เงินกู้ฉุกเฉินไม่มีการค้ำประกัน

 เงินกู้ฉุกเฉินมีมากกว่าหนึ่งสัญญา

 เงินกู้สามัญมีมากกว่าหนึ่งสัญญา

จะนำเงินค่าหุ้นไปหักกลบหนี้ใดก่อนหลังอย่างไร

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 328

ถ้าลูกหนี้ต้องผูกพันต่อเจ้าหนี้ในอันจะกระทำการ เพื่อชำระหนี้

เป็นการอย่างเดียวกันไซ้ โดยมูลหนี้หลายรายและถ้าการที่ลูกหนี้จะชำระหนี้ นั้นไม่เพียงพอจะเปลื้องหนี้สินได้หมดทุกรายไซ้ เมื่อทำการชำระหนี้ลูกหนี้ ระบุว่าชำระหนี้สินรายใด ก็ให้หนี้สินรายนั้นเป็นอันได้เปลื้องไป

ถ้าลูกหนี้ไม่ระบุ ท่านว่าหนี้สินรายไหนถึงกำหนดก็ให้รายนั้น เป็นอันได้เปลื้องไปก่อน ในระหว่างหนี้สินหลายรายที่ถึงกำหนดนั้น รายใด เจ้าหนี้ที่มีประกันน้อยสุด ก็ให้รายนั้นเป็นอันได้เปลื้องไปก่อน ในระหว่าง หนี้สินหลายรายที่มีประกันเท่าๆกันให้รายที่ตกหนักที่สุดแก่ลูกหนี้เป็นอันได้ เปลื้องไปก่อน ในระหว่างหนี้หลายรายที่ตกหนักแก่ลูกหนี้เท่าๆกัน ให้หนี้สิน รายเก่าที่สุดได้เปลื้องไปก่อนและถ้ามีหนี้สินรายเก่าเท่าๆกัน ก็ให้หนี้ทุก รายได้เปลื้องไปตามส่วนมากและน้อย

หลักการตาม มาตรา 328 วรรคหนึ่ง

 ลูกหนี้มีหนี้หลายราย

 มีเงินไม่พอชำระหนี้ให้หมดได้ทุกราย

 ให้ชำระหนี้ตามที่ลูกหนี้ระบุ

หลักการตาม มาตรา 328 วรรคสอง

- 🍌 ลูกหนี้ไม่ได้ระบุให้ชำระหนี้รายใด
- 🍌 ชำระหนี้ที่ถึงกำหนดก่อน
- 🍌 ถึงกำหนดพร้อมกันชำระหนี้มีประกันน้อยที่สุดก่อน
- 🍌 หนี้ที่มีหลักประกันเท่ากัน
- 🍌 ชำระหนี้ที่ตกหนักที่สุดก่อน

หลักการตาม มาตรา 328 วรรคสอง (ต่อ)

• หนึ่งตกหนักแก่ลูกหนึ่งเท่ากัน

• ชำระหนี้ที่เก่าที่สุดก่อน

• หนี้ที่เก่าเท่ากัน

• เฉลี่ยชำระตามส่วน

เงื่อนไขสำคัญของ มาตรา 328

เจตนาของลูกหนี้

กำหนดเวลาชำระหนี้

ลำดับหนี้ก่อนหลัง

หลักประกัน

จำนวนต้นเงินและดอกเบี้ย

การเฉลี่ยชำระหนี้

สหกรณ์ควรดำเนินการเรื่องนี้อย่างไร

- ควรให้ลูกหนี้แสดงเจตนาไว้ในหนังสือกู้
หนังสือค้ำประกัน
- กำหนดเรื่องการเอาเงินค้ำหุ้น ชำระหนี้
ไว้ในระเบียบเงินกู้

คำพิพากษาฎีกาที่ 389-390/2505

จำเลยเป็นลูกหนี้โจทก์โดยมูลหนี้เงินกู้ 2 ราย
เมื่อเงินที่จำเลยชำระหนี้แก่โจทก์ไม่พอชำระหนี้ได้หมด
ทั้ง 2 ราย และจำเลยผู้เป็นลูกหนี้ไม่ได้ระบุว่า ชำระหนี้
รายใด ก็ต้องถือว่าหนี้รายไหนถึงกำหนดก่อน ก็ให้หนี้
รายนั้นเป็นอันได้เปลื้องไปก่อน ตามประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์ มาตรา 328

คำพิพากษาฎีกาที่ 1279/2510

เมื่อมีหนี้หลายรายเงินที่ได้รับมาต้อง
ชำระหนี้รายแรกก่อนตามประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 328

คำพิพากษาฎีกาที่ 2081-2082/2519

ลูกหนี้ชำระหนี้ไม่พอปลดเปลื้องหนี้
หลายราย เจ้าหนี้ออกใบเสร็จรับเงินเฉลี่ย
ทุกราย ลูกหนี้ไม่ทักท้วงลูกหนี้จะระบุน
ภายหลังว่า ชำระหนี้เฉพาะบางรายไม่ได้

มาตรา 42/2 (มีการกำหนดขึ้นมาใหม่)

สมาชิกอาจทำหนังสือแต่งตั้งบุคคลหนึ่ง
หรือหลายคน เป็นผู้รับโอนประโยชน์ ใน
เงินค่าหุ้น เงินฝาก หรือเงินอื่นใดจาก
สหกรณ์เมื่อตนถึงแก่ความตาย โดยมอบไว้
แก่สหกรณ์เป็นหลักฐาน

ตัวอย่างการแก้ไขข้อบังคับ
ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติแก้ไข
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
(ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2557
(บังคับใช้ตั้งแต่ 12 กุมภาพันธ์ 2558)

ข้อ...การควบคุมหลักประกันและการเรียกคืนเงินกู้

(วรรคท้าย)

กรณีผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบชำระหนี้แทนผู้กู้ ผู้ค้ำประกันอาจชำระหนี้ครั้งเดียวทั้งหมด หรืออาจชำระเป็นงวดตามที่ผู้กู้ทำหนังสือไว้กับสหกรณ์ก็ได้

กรณีที่ผู้ค้ำประกันไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามที่กล่าวไว้ในวรรคก่อน เมื่อผู้ค้ำประกันร้องขอคณะกรรมการดำเนินการอาจผ่อนผันให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ได้ตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

ข้อ... อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเงินกู้

(...) ดำเนินการเรื่องการส่งหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้า
ประกันภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด

(...) ดำเนินการเรื่องการบอกกล่าวให้ลูกหนี้หรือผู้รับโอน
ทรัพย์สินที่จำนองไว้เป็นประกันหนี้ของลูกหนี้ ชำระหนี้
ก่อนการบังคับจำนองไม่น้อยกว่าหกสิบวัน ในกรณีบุคคล
อื่นเป็นผู้จำนองทรัพย์สินไว้เป็นประกันหนี้ของลูกหนี้
นั้น จะต้องบอกกล่าวไปยังผู้จำนองภายในสิบห้าวันนับ
แต่วันส่งหนังสือบอกกล่าวไปยังลูกหนี้

ข้อ... อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเงินกู้(ต่อ)

(...) พิจารณาเรื่องการลดจำนวนหนี้ ดอกเบี้ย ค่า
สินไหมทดแทนและค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์
แห่งหนี้นั้นให้กับลูกหนี้ ซึ่งจะมีผลถึงความรับผิดชอบ
ของผู้ค้ำประกันด้วย เสนอให้คณะกรรมการ
ดำเนินการพิจารณา

ข้อ... อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการ สหกรณ์

(...) พิจารณากรณีผู้จำหน่ายมีหนังสือแจ้งให้สหกรณ์
ดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่สหกรณ์รับ
จำหน่ายไว้เป็นประกันหนี้ เพื่อให้สหกรณ์ดำเนินการ
ขายทอดตลาดโดยมีต้องฟ้องเป็นคดีต่อศาล ภายใน
ระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

เมื่อผู้ค้าประกันมิได้เป็นลูกหนี้ร่วม
สหกรณ์จะฟ้องผู้ค้าประกันได้เมื่อไร

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 691 (ถูก
ยกเลิก)

ถ้าผู้ค้าประกันต้องรับผิดชอบร่วมกันกับลูกหนี้ ท่านจ่ายผู้
ค้าประกันยอมไม่มีสิทธิดังกล่าวไว้ในมาตรา 688 มาตรา
689 และมาตรา 690

ประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์ มาตรา 688

เมื่อเจ้าหนี้ทวงให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ ผู้ค้ำประกันจะขอให้เรียกลูกหนี้ชำระก่อนก็ได้ เว้นแต่ลูกหนี้จะถูกศาลพิพากษาให้เป็นคนล้มละลายเสียแล้ว หรือไม่ปรากฏว่าลูกหนี้ไปอยู่แห่งใดในพระราชอาณาเขต

- เมื่อเจ้าหน้าที่ทวง ให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้
- ผู้ค้าประกันจะขอให้เรียกลูกหนี้ชำระก่อนก็ได้
- การขอให้เรียกลูกหนี้ชำระก่อนแปลว่าต้องฟ้องลูกหนี้ก่อน หรือ
- ต้องมีกระบวนการติดตามเร่งรัดให้ลูกหนี้ชำระหนี้อย่างเต็มที่เสียก่อน

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 689

ถึงแม้จะได้เรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ดังกล่าวมา ใน
มาตราก่อนนั้นแล้วก็ตาม ถ้าผู้ค้าประกันพิสูจน์ได้ว่า
ลูกหนี้นั้นมีทางที่จะชำระหนี้ได้ และการที่จะบังคับให้
ลูกหนี้ชำระหนี้นั้นไม่เป็นการยาก ไซ้รู้ท่านว่าเจ้าหนี้
จะต้องบังคับการชำระหนี้รายนั้นเอาจากทรัพย์สินของ
ลูกหนี้ก่อน

- การที่จะบังคับให้ลูกหนีชำระหนี้ไม่เป็นการยาก
- ผู้ค้ำประกันพิสูจน์ได้ว่าลูกหนีมีทางชำระหนี้ได้
- เจ้าหนีต้องบังคับชำระหนี้เอาจากทรัพย์สินของลูกหนีก่อน

หมายความว่า เมื่อมีการฟ้องคดีแล้ว ผู้คำประกันแจ้งต่อ
เจ้าหนี้ว่าลูกหนี้มีทรัพย์สินอะไรชัดเจนพอที่เจ้าหนี้จะ
บังคับคดีได้ เจ้าหนี้จึงบังคับชำระหนี้จากทรัพย์สินของลูกหนี้
ก่อน แต่ถ้าผู้คำประกันไม่สามารถนำยึดหรืออายัด
ทรัพย์สินของลูกหนี้ได้ เจ้าหนี้บังคับคดีเอาจากทรัพย์สิน
ของผู้คำประกันได้

คำว่าบังคับในมาตรา 689
น่าจะหมายถึงการบังคับคดี

สรุปแนวคิดจากบทบัญญัติของมาตรา 688 และมาตรา 689

- ถ้ายังไม่มี การฟ้องผู้กู้ ผู้ค้ำประกันแจ้งว่าลูกหนี้มีทรัพย์สิน เจ้าหนี้จะตรวจทรัพย์สินได้อย่างไร เมื่อเจ้าหนี้ยังมีได้ เป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา

สรุปแนวคิดจากบทบัญญัติของมาตรา 688 และ มาตรา 689 (ต่อ)

- เมื่อเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการเรียกหนี้ให้ลูกหนี้ชำระหนี้ตามมาตรา 688 ตามสมควรแล้ว จึงทำการฟ้องลูกหนี้และผู้ค้ำประกันได้ในคราวเดียวกัน แต่ในการบังคับคดีต้องบังคับเอาจากทรัพย์สินของลูกหนี้ที่ผู้ค้ำประกันแจ้งก่อน จะบังคับเอาจากทรัพย์สินของผู้ค้ำประกันก่อนไม่ได้

หลักการกำกับดูแลกิจการทางด้าน การเงินของสหกรณ์

หลักการกำกับดูแลกิจการทางการเงินของสหกรณ์

กำหนดให้ครอบคลุมความเสี่ยง 4 ด้าน

ด้านธรรมาภิบาล

ความเสี่ยงด้านเครดิต

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ

การกำกับดูแลเป็น 2 ระดับ

สหกรณ์ที่มีสินทรัพย์ตั้งแต่ 5,000 ล้านบาทขึ้นไป

สหกรณ์ที่มีสินทรัพย์น้อยกว่า 5,000 ล้านบาท

มาตรการในการกำกับดูแล

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการกำกับ
ดูแลกิจการการเงินของสหกรณ์ พ.ศ.....
ประกอบด้วย 4 หมวด ดังนี้

1. ด้านธรรมาภิบาล ทั่วไป

- กำหนดอำนาจหน้าที่กรรมการและผู้จัดการ
- กำหนดคุณสมบัติของกรรมการ
- แยกการพิจารณาสิทธิเชื่อกับการอนุมัติสินเชื่อ

นอกจากนี้

1. ด้านธรรมาภิบาล ทั่วไป (ต่อ)

- ทบทวนการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก
- ทบทวนการจ่ายเงินปันผล
- ไม่ควรจ่ายเงินปันผลเกินกว่าร้อยละ 80 ของกำไรสุทธิหลังจากหักทุนสำรองและค่าบำรุงสันนิบาตฯ แล้ว

1. ด้านธรรมาภิบาล ทั่วไป (ต่อ)

- สมาชิกสมทบต้องเป็นบิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตรของสมาชิกเท่านั้น
- งบการเงินต้องเป็นไปตาม**มาตรฐานบัญชีไทย**
- เพิ่มเติมการเปิดเผยข้อมูลแก่สมาชิก
- การรู้จักผู้ใช้บริการและต้องทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้ใช้บริการทางการเงิน

1. ด้านธรรมาภิบาล ทั่วไป (ต่อ)

- กรรมการดำเนินการสหกรณ์ไม่สามารถดำรงตำแหน่งไม่เกิน 2 วาระติดต่อกัน

เกณฑ์ธรรมาภิบาลเพิ่มเติมสหกรณ์ขนาดใหญ่

- กำหนดคุณสมบัติกรรมการและผู้จัดการให้เข้มข้น

- กรรมการจำนวนไม่น้อยกว่า 3 คนและผู้จัดการ

ต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการ

การเงินการบัญชี

เกณฑ์ธรรมาภิบาลเพิ่มเติม (ต่อ)

- มีกรรมการเชี่ยวชาญเฉพาะด้านการตรวจสอบภายในและการบริหารความเสี่ยงเป็นการเฉพาะ
- มีอนุกรรมการสินเชื่อ อนุกรรมการลงทุน
- มีอนุกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน
- มีหน่วยงานตรวจสอบภายใน
- ต้องจ้างผู้สอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบจากกตต

2. ความเสี่ยงด้านเครดิต (เกณฑ์ทั่วไป)

- ปรับปรุงการจัดชั้นสินเชื่อให้สะท้อนถึงความสามารถในการชำระหนี้ ดังนี้

สินเชื่อปกติ		สำรอง ร้อยละ	1
ค้างชำระไม่เกิน	30 วัน	สำรอง ร้อยละ	10
ค้างชำระไม่เกิน	90 วัน	สำรอง ร้อยละ	25
ค้างชำระไม่เกิน	360 วัน	สำรอง ร้อยละ	50
ค้างชำระเกิน	360 วัน	สำรอง ร้อยละ	100

2. ความเสี่ยงด้านเครดิต (ต่อ)

- การให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้อายุมากกว่า 70 ปี หรือมีจำนวนเกิน 360 งวด ต้องกันสำรองเต็มจำนวนหนี้
- การปรับโครงสร้างหนี้มากกว่า 3, 5, 10 และ 15 ครั้ง ให้กันสำรองร้อยละ 10, 25, 50 และ 100 ตามลำดับ
- ภาระหนี้ต่อรายได้ต้องไม่เกิน ร้อยละ 70 ของรายได้สุทธิ

2. ความเสี่ยงด้านเครดิต (ต่อ)

- ลงทุนได้ไม่เกิน ร้อยละ 10 ของส่วนผู้ถือหุ้น
- ลงทุนได้ไม่เกิน ร้อยละ 5 ของปริมาณหุ้นกู้ของบริษัทนั้น
- ห้ามสหกรณ์มีไว้ซึ่งอสังหาริมทรัพย์ เว้นแต่ใช้เป็นสถานที่สำหรับดำเนินกิจการ, หรือได้มาจากการชำระหนี้
- อัตราส่วนของหนี้สินจากการกู้ยืมรวมกับเงินฝากต้องไม่เกิน 1.5 เท่า
- จำกัดอายุหนี้ในการกู้ยืมหมุนเวียน (Rollover)

เกณฑ์เพิ่มเติม (สหกรณ์ขนาดใหญ่)

- กรรมการ ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ฎได้ไม่เกิน 15 ล้าน
- ให้สหกรณ์อื่น ฎได้ไม่เกิน ร้อยละสิบของผู้ถือหุ้น หรือให้ ฎได้สหกรณ์ละไม่เกิน 15 ล้านบาท
- ต้องเป็นสมาชิกบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด

3. ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (เกณฑ์ทั่วไป)

- ต้องดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 6 ของเงินรับฝากและเงินกู้ยืม
- แก้ไขนิยามสินทรัพย์สภาพคล่องโดยให้เปลี่ยนเป็นเงินสดได้ในระยะเวลาที่เหมาะสม

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (สหกรณ์ขนาดใหญ่)

- มีแบบรายงานความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง
- แบบรายงานส่วนค่าสภาพคล่อง
- แบบรายงานกระจุกตัวแหล่งเงินทุน
- แบบจัดหาแหล่งเงินทุนฉุกเฉิน
- กำหนดอัตราสินทรัพย์สภาพคล่องให้ครอบคลุม
กระแสเงินสดไม่น้อยกว่า 1 เดือน

4. ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

- การปฏิบัติการด้านการควบคุมภายใน
- กรรมการและผู้บริหารระดับสูงต้องกำหนดนโยบายกลยุทธ์ ของความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ
- ป้องกันความผิดพลาดจากการดำเนินงานและการทุจริต
- กำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

ก่อนที่จะมีการบังคับใช้ระเบียบนายทะเบียน
ว่าด้วยการกำกับดูแลกิจการทางการเงินของ
สหกรณ์ ควรทำประชาพิจารณ์ เพื่อรับทราบ
ผลกระทบต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ โดย
ทยอยใช้เกณฑ์ที่มีผลกระทบไม่มากไปก่อน

การปรับปรุงโครงสร้างการกำกับดูแล ให้ สหกรณ์มีความเป็นอิสระและคล่องตัว

- แยกการกำกับดูแลออกจากการส่งเสริมและพัฒนา
- องค์กรประกอบของคณะกรรมการกำกับดูแลและกิจการ
ทางการเงินควรประกอบด้วย

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการทางการเงินของสหกรณ์
ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้แทน กสท. เป็น
กรรมการโดยตำแหน่ง ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเงินการ
ธนาคาร ต้องไม่เป็นผู้บริหารสหกรณ์ และผู้นำขบวนการ
สหกรณ์ อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เป็นกรรมการและ
เลขานุการ

การพัฒนาาระบบข้อมูลสารสนเทศของสหกรณ์

- การนำส่งข้อมูลกับคณะกรรมการกำกับติดตาม
- สหกรณ์ขนาดใหญ่จัดทำรายงานงบดุลงบกำไรขาดทุน โดยละเอียดต่อธนาคารแห่งประเทศไทย ทุกเดือน
- จัดให้มีการรายงานข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ได้
- สหกรณ์ขนาดใหญ่รายงานสหกรณ์จังหวัดรวบรวมส่ง

จบคำบรรยาย

สวัสดีครับ

081-858-3737

